GEMEENTE HOORN

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 1978720
Steller: Stephan Beentjes
Datum commissie: 21 januari 2025
Datum raadsvergadering: 4 februari 2025

Team: Beheer en Onderhoud
Teammanager: Stephan Beentjes
Portefeuillehouder: T. L. M. Bennis
E-mail: s.beentjes@hoorn.nl

Onderwerp
Vervanging en verduurzaming van het wagenpark

Agendering
Ter besluitvorming

Bijlagen

1	Begrotingswijziging
2	
3	
4	
5	

De raad besluit
1 Het reeds beschikbare krediet voor het vervangen en verduurzamen van het wagenpark te verhogen met € 3.812.430 voor de vervanging van 30 voertuigen; de kapitaallasten van € 426.992 (10 jaar/ 1,2%) worden gedekt via de hiervoor ingestelde stelpost ontwikkelingen Kadernota 2024.
2 De bij dit besluit horende begrotingswijziging vast te stellen.

Samenvatting
Er zijn 45 voertuigen voor het onderhoud van de openbare ruimte in 2023 volledig technisch en financieel afgeschreven; deze moeten worden vervangen. De huidige voertuigen rijden allemaal op conventionele brandstof (CNG). Het uitgangspunt is, om over te gaan tot aanschaf van (zo veel als mogelijk) elektrische voertuigen en zo een bijdrage te leveren in de realisatie van de duurzaamheidsambitie van de gemeente.
Er is een vergelijking opgesteld om het kostenverschil in beeld te brengen tussen conventionele brandstofvoertuigen en elektrische voertuigen. Uit deze vergelijking blijkt, dat de aanschaf en exploitatie van elektrische voertuigen € 101.158 aan hogere jaarlasten met zich meebrengt, dan bij conventionele brandstofvoertuigen.
Vervangingsinvesteringen gaan normaliter via het vervangingsinvesteringsplafond, maar voor deze grotere vervanging is het reguliere plafond niet toereikend. Er is vanuit 2024 € 1.166.678 beschikbaar, hiervoor kunnen circa 15 voertuigen worden vervangen. Om het totaal benodigde wagenpark te kunnen vervangen, is het nodig om het beschikbare krediet te verhogen met € 3.812.430; de kapitaallasten hiervan bedragen € 426.992 per jaar (1,2% rente, 10 jaar afschrijving). De voorgestelde dekking, is de stelpost "Ontwikkelingen", die door de raad bij de Kadernota 2024 is gereserveerd.
Langer uitstellen van de vervanging brengt de bedrijfsvoering in gevaar en leidt tot verdere overschrijdingen op het onderhoudsbudget.

1. Inleiding: reden van het voorstel

Aanleiding
Een groot deel van het huidige wagenpark voor beheer en onderhoud van de gemeente Hoorn is verouderd en afgeschreven. Deze voertuigen moeten worden vervangen, waarbij nieuwe wetgeving voorwaarden stelt aan duurzame vervanging van voertuigen bij overheden.

Het gaat daarbij om verschillende soorten voertuigen, 45 in totaal:

- personenauto's
- bakwagens type A (licht en smal)
- bakwagens type B (zwaar)
- combi's (tweepersoons met kleine dichte laadbak)
- bussen (tweepersoons met grote dichte laadbak).

De vervanging wordt over drie jaar verspreid (circa 15 voertuigen per jaar). Via een aanbestedingsprocedure worden alle voertuigen in één keer aanbesteed. De feitelijke vervanging vindt vervolgens gefaseerd plaats.

Onze aanbestedingsprocedure vereist, dat vooraf aan de gunning de benodigde budgetten door de raad beschikbaar zijn gesteld. Vanuit het regulier beschikbare vervangingsbudget kan het eerste deel van de vervanging van het wagenpark worden gedekt, ca. 15 voertuigen. De totaal benodigde vervanging kan niet worden opgevangen binnen het reguliere budget. Bij de Kadernota 2024 is om die reden een reservering vastgesteld, via de stelpost "Ontwikkelingen" om deze vervangingspiek op te vangen en daarmee dekking te creëren voor de overige 30 voertuigen, die ook vervangen dienen te worden.

Vrijgave van dit bedrag had bij de begroting 2025 aan de raad voorgelegd moeten worden. Dit heeft helaas niet plaatsgevonden. Vanwege de urgentie van de vervanging is aan de raad voorgesteld om dit te verwerken bij de Najaarsbijstelling 2024. Achteraf gezien is dit niet de goede werkwijze geweest. Bij de behandeling van de Najaarsbijstelling zat geen moment voor bespreking in de commissie, waardoor u niet in de gelegenheid bent geweest voor vragen en debat. Voor dit voorstel is het daarom de juiste route om dit, bij deze alsnog, met dit raadsvoorstel aan de raad voor te leggen. Komende jaren zal de commissie overigens wel in het tijdspad van de Najaarsbijstelling worden meegenomen.

Vanwege oplopende onderhoudskosten en regelmatige uitval is langer uitstellen van de vervanging van dit deel van het wagenpark onwenselijk c.q. heeft (grote) consequenties voor de uitvoering. De inkoopprocedure is daarom reeds opgestart. Definitieve gunning vindt plaats na besluitvorming in de raad.

Belang
Voor een goed functionerende bedrijfsvoering is het noodzakelijk om een veilig en goed onderhouden wagenpark te hebben. De huidige voertuigen zijn technisch en financieel volledig afgeschreven, deze voertuigen in bedrijf houden, leidt tot onredelijk hoge onderhoudskosten. Vervanging is noodzakelijk, in beginsel bijdragend aan de ambities van raad: zo duurzaam en functioneel mogelijk.

Centrale vraag
Op welke wijze wil de raad invulling geven aan de noodzakelijke vervanging van het wagenpark?

2. Beoogd maatschappelijk resultaat

Het doel van de aanbesteding is om de bedrijfsvoering op een zo duurzaam mogelijke wijze te laten plaatsvinden.

3. Bijdrage aan de duurzaamheidsambitie

Binnen de mogelijkheden die de markt kan bieden én de ambities die de gemeente heeft uitgesproken op het gebied van duurzaamheid, ligt de focus binnen deze aanbesteding op:

- circulariteit (global goal 12: verantwoorde consumptieve productie)
- de 'zero emissie' doelstelling van de gemeente Hoorn vanaf 2025.

4. Kaders

Nota Investerings- en Afschrijvingsbeleid 2017
Afspraken over investeringen en wijze van afschrijven.

Aanbestedingswet- en regelgeving, waaronder de Aanbestedingswet 2012
Als aanbestedende dienst moet de gemeente zich bij inkopen houden aan aanbestedingswet- en regelgeving.

Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2021 (zaaknummer 1897374)
Het inkoopbeleid is vastgesteld op 8 februari 2022. In het Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2021 staan de doelstellingen, uitgangspunten en kaders beschreven waar de gemeente zich bij inkopen aan moet houden.

Regeling bevordering schone wegvoertuigen (Rbsw)
Deze regeling is in 2021 ingegaan en verplicht overheden om bij Europese aanbestedingen voor wegvoertuigen, en diensten waarbij voertuigen worden ingezet zoals vuilnisdienst of post, te voldoen aan een minimumpercentage voor schone en emissievrije wegvoertuigen. De regeling is ingesteld ter bevordering van schone en energiezuinige wegvoertuigen. Om aan deze regeling te voldoen is het noodzakelijk een deel van het wagenpark te verduurzamen.

Duurzaamheid
De vervanging met elektrische voertuigen draagt bij aan het doel om als stad in 2040 klimaatneutraal te zijn. Het is niet mogelijk om het gehele wagenpark en materiaal over te laten gaan naar duurzame brandstof. Waar mogelijk, is het streven om dit te doen.

Kadernota 2024
In de kadernota is de stelpost "Ontwikkelingen kadernota 2024" opgenomen van structureel € 500.000 oplopend naar € 750.000 vanaf 2027. Deze ontwikkelingen konden op dat moment nog niet volledig gespecificeerd op geld gezet worden. Het gaat dan onder meer om vervangingen van het wagenpark, de nieuwe exploitatielasten van het stadhuis en onderhoud aan/vervanging van bomen. Deze ontwikkelingen zijn autonoom en onontkoombaar. Bij de Kadernota 2024 heeft de raad daarom de stelpost vastgesteld om daarmee te zorgen voor de dekking. In deze stelpost is rekening gehouden met kapitaallasten vanaf 2026.

5. Argumenten

De huidige voertuigen zijn aangeschaft in 2013 en zijn inmiddels financieel afgeschreven. Om de huidige voertuigen te vervangen, is gekozen om een Onderzoek Mobiliteitsbehoefte uit te laten voeren binnen de organisatie. Uit het onderzoek blijkt, dat de voertuigen ook technisch aan het eind van hun levensduur zitten en vervangen van alle voertuigen noodzakelijk is. Naast dit onderzoek is er een kostenvergelijking opgesteld om een vergelijk te maken tussen conventionele brandstofvoertuigen en elektrische voertuigen. Uit deze vergelijking blijkt, dat de aanschaf en exploitatie van elektrische voertuigen ca. € 101.158 per jaar aan hogere jaarlasten met zich meebrengt, dan bij conventionele brandstofvoertuigen.

Zie hieronder de kostenvergelijking.
In deze kostenvergelijking is uitgegaan van de totale 45 voertuigen, en niet alleen de overige 30 vervanging van voertuigen waar in dit voorstel aanvullend budget voor wordt gevraagd.

		Scenario 1	**Scenario 2**
Scope		**Electrische voertuigen**	**Conventionele voertuigen**
	Aantal voertuigen	45	45
	Afschrijving (jaren)	10	10
Investering totaal (45 voertuigen)	Prijspeil aug. 2023	€ 4.979.108	€ 3.803.678
Reguliere beschikbaar vervangingsbudget wagenpark (ca. 15 voertuigen)		-€ 1.166.678	-€ 1.166.678
Periodieke kosten			
Kapitaallasten (45 voertuigen)		€ 557.660	€ 426.012
Kapitaallast reguliere vervanging (ca. 15 voertuigen)		-/- € 130.668	-/- € 130.668
Verzekeringskosten		€ 59.083	€ 36.200
Motorrijtuigbelasting		€ 11.343	€ 55.010
Onderhoudskosten		€ 11.900	€ 19.373
schade		€ 17.639	€ 9.500
Laadkosten/brandstofkosten	0,16 €/kWh / 2,2 € L*	€ 23.683	€ 34.055
Totaal		**€ 550.640**	**€ 449.482**
Verschil			**€ 101.158**

* op basis van historisch verbruik van het huidige wagenpark.

Onderzocht is of het leasen van voertuigen financieel interessanter is. Het leasen van voertuigen biedt zekerheden met betrekking tot onderhoud en reparaties, maar financieel is het voordeliger de voertuigen aan te schaffen.

Hoorn heeft de ambitie om in 2040 een klimaatneutrale stad te zijn. Het verduurzamen van het wagenpark is daarbij een belangrijke stap en heeft ook een duidelijke voorbeeldfunctie in wat wij ook van onze samenwerkingspartners in de stad vragen. Overheden hebben een voorbeeld- en aanjaagfunctie op het gebied van duurzaamheid. Daarnaast stelt de "Regeling bevordering schone wegvoertuigen" ook eisen aan overheden om over te gaan op duurzame vervanging bij het wagenpark. Voorgesteld wordt daarom het wagenpark, daar waar mogelijk, te vervangen met zo veel mogelijk elektrische voertuigen.

Voor een deel van de voertuigen, die buiten deze aanbesteding vallen, is dat bijvoorbeeld niet mogelijk. Denk hierbij aan de vrachtwagens of bijvoorbeeld kolkenzuigers.

Beschikbaar budget
Binnen het vervangingsinvesteringsplafond is vanuit 2024 een investeringsbedrag van € 1.166.678 beschikbaar voor de vervanging van het wagenpark. Dit is voldoende voor de vervanging van ca. 15 voertuigen. Voor de vervanging van de overige voertuigen is een aanvullend krediet nodig van € 3.812.430 met een kapitaallast van € 426.992 (10 jaar/ 1,2%).

Mocht de raad besluiten tot vervanging van conventionele voertuigen (en bijbehorende brandstof) is een aanvullend krediet benodigd van € 2.637.000 met een kapitaallast van € 295.344 (10 jaar / 1,2%). In 2025 is er, tot zover, geen mogelijkheid tot vrijstelling van de BMP voor elektrische bestelvoertuigen. De BPM bedraagt circa 37,7% van het investeringsbedrag.

Reguliere exploitatiebudgetten in vorm van verzekering, motorrijtuigbelasting, onderhoud en verder zijn voor elektrisch en conventioneel vrijwel gelijk en passend binnen de huidige beschikbare budgetten.

Omdat het vervangingsinvesteringsplafond niet toereikend is om de benodigde investering in het wagenpark te dekken, wordt voorgesteld om het restant benodigde budget te dekken vanuit de hiervoor door de raad bij de Kadernota 2024 gereserveerde stelpost "Ontwikkelingen". Het is daarmee voor de begroting financieel neutraal.

Inkoopprocedure
De totale opdrachtwaarde van de inkoop komt uit boven de Europese drempel van € 221.000, -. Dit betekent dat de opdracht Europees moet worden aanbesteed. De procedure is daar inmiddels voor opgestart, onder voorbehoud van beschikbaarheid van het aanvullend budget vanuit de raad. De voertuigen worden gefaseerd vervangen in drie jaar (15 voertuigen per jaar). De aanbesteding richt zich op het totaal van de 45 voertuigen, waardoor eenmalig een procedure benodigd is en schaalvoordelen kunnen worden benut.

Elektronische infrastructuur
Besluitvorming voor het inrichten van de laadinfrastructuur voor de elektrische voertuigen valt buiten de scope van dit voorstel en wordt op een ander moment geregeld. In de begroting is al rekening gehouden met een investering van € 175.000. Verdere besluitvorming volgt bij de Kadernota 2025.

6. Maatschappelijk draagvlak en participatie
Niet van toepassing.

7. Financiële gevolgen
Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het begrotingsresultaat 2024. Het aanvankelijke vervangingsinvesteringsplafond is ontoereikend om de vervanging van alle 45 voertuigen te dekken. Het is nodig het krediet te verhogen met € 3.812.430 voor de vervanging van 30 voertuigen; de kapitaallasten van € 426.992 (10 jaar / 1,2%) worden gedekt via de (bij de Kadernota 2024) ingestelde stelpost "Ontwikkelingen".

8. Communicatie
De besluitvorming horend bij dit voorstel wordt zo nodig gedeeld met inschrijvende partijen.

GEMEENTE HOORN

9. Realisatie

De aanbestedingsprocedure is reeds opgestart onder voorbehoud van toekenning van budget door de Raad.

Hoorn, 17 DEC. 2024

het college van burgemeester en wethouders van Hoorn,

de secretaris, de burgemeester